

08 péntek nov
2013

Tasnádi István: Magyar zombi

POSTED BY AGNESPETOVARI IN UNCATEGORIZED

≈ VÉLEMÉNY?

Ivancsics Ilona és Színtársai

Tasnádi István vígjátékát láthatta a szentendrei közönség most október 26-án a Pest Megyei Könyvtár színháztermében az őszi felnőtt bérletsorozat keretén belül. A *Magyar zombi* a *Komáromi Jókai Színház* produkciója, aminek ez év áprilisában volt a premierje a teátrum székhelyén. A *Magyar zombi* kedvelt darabja színházainknak, ősbemutatóját 2006-ban tartották a *Zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház*ban, a fővárosban az *Örkény* hosszú ideig játszotta, még tévéfelvétel is készült belőle. Vidéki színházak is szívesen műsorukra tűzik. *Tasnádi* komédiájának őse *Nyikolaj Erdman* 1928-ban írt keserű színdarabja, *Az öngyilkos*, amiben az orosz kisember, *Szemjon Szemjonovics Podszekalnyikov* elkeseredésében életének végét akar vetni. Környezetének tagjai győzködik őt, ne csupán úgy, l'art pour l'art, vagy holmi kicsinyes ok miatt akarjon távozni az élők sorából, hanem ebbéli cselekedetében valamiféle nemes szándék vezérelje. Korának jellegzetes figurái keresik fel őt, hogy a maguk hasznára fordítsák tettét.

Tasnádi István többnyire 9 és 11 szótagszám közötti, páros rímű versbe szedve, mai magyar közegbe teszi át a cselekményt. *Blondin Gáspárnak*, a 44 esztendő, Nagyábrándon lakó, a helyi húsüzemben dolgozó férfiúnak megszűnik a munkahelye. Emiatt kétségbeesik és búslakodik. Végtelenül szomorú, és hogy az okvetetlenkedőktől nyugta legyen, beveszi magát a telkük végén lévő árnyékszékbe. Nem hajlandó kijönni onnan, és csak azt hajtogatja, megöli magát. Először a felesége próbálja kicsalogatni, majd az anyósa, de ő ellenáll, halálvágyát ismételve, továbbra is egykedvűen üldögél a röttyén. Öngyilkossági akaratának híre megy, és jön a

siserahad. Mindegyikük úgy véli, ha már elemésztí magát, akkor magasabb rendű vagy társadalmilag hasznos célból tegye. A szomszéd Misit viszont semmiféle morális tényezők nem befolyásolják, neki csak a példás rendben tartott szerszámokra fáj a foga. Feri, a falu polgármestere Gáspár akciójában kitörési pontot lát, amivel az önkormányzatok ellehetetlenített pénzügyi helyzetére hívhatja fel a döntéshozók figyelmét, ezért arra kéri, írjon búcsúlevelet, amiben hirtelen távozásának kiváltó okaként a község nyomasztó anyagi gondjait jelölje meg. A térség koszorús költője, Bickie is feltűnik, ő arra ösztökéli, feltétlenül említse meg, hogy az állami kiadóvállalatok megszűnése miatt a művészek méltatlan mellőzést szenvednek el, és bőkezű mecénások hiányában milyen égbekiáltóan reménytelen a sorsuk. A popénekesnő, Tigris Niki hanyatlóban lévő karrierjét szeretné fellendíteni, amikor azt szeretné szétkürtölni, hogy Gáspár az iránta táplált reménytelen szerelem viszi rá végzetes cselekedetére. Dr. Juhos Buda tárgyalópszichológus azonban Gáspár suicid indulatainak megalapozatlanságáról fejt ki véleményét, és le akarja őt téríteni a halál ösvényéről, inkább önzőnek, mintsem közösségi jócselekedetnek állítván be. A média is ráröppül erre a nem mindennapi eseményre, a bulvárlapok terjedelmes riportokban számolnak be a szokatlan elhatározásról, a nézettségi csúcsot vezető kereskedelmi tévé pedig 'Halál élőben' blikkfangos címmel valóságshow-t indít, amiben Pál, a sztárriporter közvetíti Blondin úr utolsó óráit. Gáspár a végén azonban alaposan megtréfálja őket...

A jelmezeket is tervező *Sánta Borcsa* díszletének központjában a szív alakú szellőzőnyílással ékesített, pottyantós budi áll. Ebbe bezárkózik be Gáspár, innen jön ki, időnként ide enged be maga mellé arra érdemes személyt. A díszlet másik fontos eleme a halotti toros asztal, ahol az illusztris társaság tagjai összegyűlnek, és elsiratják az elmenni készültöt. A színészek elementáris erővel komédiáznak és aknázzák ki figurájuk nyújtotta mókázási lehetőségeket. Becsülettel megküzdének a rímekbe szedett szöveg

nehézségeivel is. A címszerepet, az elejétől a végéig színen lévő Gáspárt *Tóth Tibor* elismerésre méltóan alakítja. A lestrapált, szebb, jobb életre áhító feleségét *Bandor Éva* kiválóan jeleníti meg. A fáradt öregasszonyt, Gáspár anyósát *Balaskó Edit* kifogástalanul állítja színpadra, olyan kiállhatatlan, mint amilyenek az anyósokat a viccek leírják. A polgármester Ferit *Méhes László* remekül kelti életre, úgy nyüzsög, szervez, pattog, ahogyan az ilyen magas állású, minden hájjal megkent politikus szokott. *Majorfalvi Bálint* a kissé dilis pszichológust korrektül tárja a nézők elé. *Skronka Tibor* költője csak nagyobb elismerésre vágyik. *Varga Szilvia* meggyőzően formálja meg Nikit, a szenvedélyes, minden huncutságra képes popdívát. A bumfordi, de azért 'megvan a maga esze' Misi szomszédot *Fabó Tibor* derekasan helytállva ábrázolja. *Szabó Viktor* Pált személyesíti meg, hibátlanul hozza ennek a nyafka tévészemélyiségnek gátlástalan karakterét. Az ideges riporternőt *Tar Renáta*, a simulékony operatőrt *Bernáth Tamás*, hivatalos urat *Olasz István* játssza.

Már maga a vereses szöveg, és benne lévő számtalan poén harsány nevetésre ingerli a nézőket. *Bagó Bertalan* rendező úgy állítja színpadra a vígjátékot, hogy a sok-sok rötyögés mellett, a darab mélyebb rétegeibe leásva bukkanjon elő az a mondanivaló, amit a Magyar zombi közvetít 21. századi magyarországi létünk furcsaságairól. De nem csupán a politikai helyzet bizarr megnyilvánulásaiból fakadnak a humor forrásai, hanem azokból az emberi tulajdonságokból, amik kortól és társadalmi berendezkedéstől függetlenek, így a kapzsiság, haszonlesés, törtetés, aljasság meg az a sunyiság, amikor valaki maga előtt tol egy balekot, és amíg az vásárra viszi a bőrét, addig ő a háttérben kushad, és nem teszi ki magát a zászlóvivőkre leselkedő veszélyeknek.